Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 XVII Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2024

Nr. 9

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2023

Graag bied ik u hierbij de decemberbrief aan voor de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Via deze brief wordt u geïnformeerd over kas-, ontvangsten- en verplichtingenmutaties die zich hebben voorgedaan sinds de tweede suppletoire begroting conform de rijksbegrotingsvoorschriften.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
G.E.W. van Leeuwen

kst-36410-XVII-9
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2023

Hieronder volgt een overzicht van de voornaamste budgettaire mutaties ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2023 voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII). Met de Slotwet en het Jaarverslag ontvangt Uw Kamer de definitieve standen voor 2023. Bij de planning houd ik rekening met ODA-meevallers op andere begrotingen (voornamelijk Buitenlandse Zaken) en met de actuele noden. Hierdoor vertoont mijn begroting juist een beperkte overschrijding. Dit wordt overprogrammering op het verdeelartikel genoemd. Binnen de systematiek van de HGIS is dit gebruikelijk.

Artikel 2: Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en klimaat

Uitgaven

De uitgaven zullen beperkt hoger uitvallen dan gepland omdat de bijdrage aan RVO inzake uitvoering van klimaatprojecten hoger is dan geraamd. Verder is er op het gebied van Water een overschrijding vanwege een project van de *International Organization for Migration* in Zuid-Soedan ten behoeve van overstromingsbeheer. In totaal gaat het om een overschrijding van maximaal EUR 5 miljoen.

Verplichtingen

De verplichtingenrealisatie valt EUR 138 miljoen hoger uit dan voorzien. De hogere realisatie kan worden toegeschreven aan extra verplichtingen op artikelonderdeel 2.3 Klimaat die zijn aangegaan in de aanloop naar de COP28 in Dubai zoals het International Institute for Environment and Development (IIED) in het kader van Locally Led Climate Adaption en voor een optopping van het *Dutch Fund for Climate and Development* (Origination Facility). Deze waren eerder voor 2024 voorzien.

Daarnaast heeft de hogere realisatie te maken met hogere verplichtingen op artikelonderdeel 2.1 Voedselzekerheid in het kader van een meerjarige subsidie aan het IFDC op basis van de bodemvruchtbaarheidstender. De extra verplichtingen leiden niet tot een overschrijding van het meerjarige uitgavenbudget.

Artikel 3: Sociale vooruitgang

Uitgaven

De uitgaven op artikel 3 zullen maximaal EUR 8 miljoen hoger uitvallen dan gepland. Dit heeft te maken met vooruitbetalingen op het gebied van versterking maatschappelijk middenveld om te kunnen voldoen aan de liquiditeitsbehoefte van de partnerschappen onder het Power of Voices beleidskader. Deze uitgaven worden gedekt door ODA-meevallers elders op de rijksbegroting en hogere OS-ontvangsten.

Artikel 4: Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

Uitgaven

Het uitgavenbudget op artikel 4 wordt in totaal met EUR 12 miljoen overschreden. Gezien de voortdurende verslechterende humanitaire situatie in Gaza en in verband met de groeiende noden heb ik besloten om, naast het extra budget dat eerder werd vrijgemaakt, in 2023 aanvullend EUR 10 miljoen vrij te maken voor UNRWA. Deze extra bijdrage wordt gedekt door ODA-meevallers elders op de rijksbegroting zien hogere OS-ontvangsten.

Daarnaast steunt Nederland het initiatief *Grain from Ukraine* ter hoogte van EUR 2 miljoen. Dit initiatief beoogt de aankoop van extra graan uit Oekraïne dat ten goede komt aan landen die te maken hebben met voedselonzekerheid of waar hongersnood dreigt. De dekking hiervoor komt van artikelonderdeel 5.2 Overig Armoedebeleid op het budget voor «Programmamiddelen Oekraïne».

Artikel 5: Multilaterale samenwerking en overig inzet

Uitgaven

Artikel 5 kent een artikelonderdeel 5.4, ook wel het verdeelartikel genoemd. Op dit artikelonderdeel is de overprogrammering van het gehele ODA-budget weergegeven. Bij Najaarsnota was de overprogrammering geraamd op EUR 61 miljoen. Omdat dit een negatief bedrag is, worden de uitgaven op totaalniveau van artikel 5 overschreden. Het uitgavenbudget op artikelonderdelen 5.1 en 5.2 wordt niet overschreden. Resterende overprogrammering wordt binnen de HGIS-systematiek opgevangen en de komende drie jaar in mindering gebracht op het ODA-budget.

Ontvangsten

Gedurende het jaar is sprake van koersverschillen. De begroting voor Buitenlandse handel en Ontwikkelingssamenwerking werkt met een vooraf vastgestelde wisselkoers ten opzichte van buitenlandse valuta (de zogenaamde *corporate rate)*. Deze koers wordt gelijktijdig met de presentatie van de begroting vastgesteld. Omdat bij betalingen in buitenlandse valuta gedurende het jaar een verschil ontstaat als gevolg van de werkelijk geldende koers, ontstaat er een saldo. Voor de koersontwikkeling bestaat op het moment van schrijven een meevaller van minimaal EUR 16 miljoen ten opzichte van de tweede suppletoire begroting. Koersontwikkelingen worden verantwoord op artikelonderdeel 5.2 (Overig armoedebeleid). Dit bedrag kan nog wijzigen vanwege internationale betalingen gedurende de tweede helft van december.